

Radil Fətullayev
Fərid Nuriyev
Yusif Abasəlizadə

KOS üçün MHBS

üzrə

Məsələ və Test toplusu

BAKİ – 2024

**“KOS üçün Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları üzrə
Məsələ və Testlər toplusu”
nəşrinin**

MƏSLƏHƏT Qrupu:

Aqil Səfərov <i>İqtisadi Araşdırmalar və Tədris Mərkəzinin mühasib təlimçisi</i>	Emin Kazımov <i>Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzi PHŞ-in maliyyə və təchizat şöbəsinin müdiri, İATM-in müəllimi</i>	Mahmud Abasquliyev <i>Taccl Group MMC-nin Baş mühasibi, İqtisadi Araşdırmalar və Tədris Mərkəzinin müəllimi</i>
i.ü.f.d. Namiq Əlizadə <i>Aqrokimya MMC-nin maliyyə direktoru, İqtisad üzrə fəlsəfə doktoru</i>	Mübarək Aydəmirov <i>İATM-in asistent təlimçisi</i>	Gülnarə Hüseynova <i>NOV Azərbaycan şirkətinin baş mühasibi</i>
Əsmər Hüseynova <i>ABC-TELECOM MMC-nin (Kontakt mağazalar şəbəkəsi) baş mühasibi</i>	Günəl İmamova <i>Premier Audit və Konsaltinq şirkətinin direktor müavini</i>	Ülkər Mamedova <i>İATM-in asistanti</i>
	Nigar Orucova <i>İATM-in asistanti</i>	

Məsləhət qrupunda iştirak edən şəxslər kitabın hazırkı vəziyyətə gəlməsində əməyi olan, o cümlədən mövzuların təkmilləşdirilməsi ilə bağlı xüsusi məsləhətləri ilə İATM-ə dəstək verən mütəxəssislərdir.

Gələcəkdə kitabın məsləhət qrupuna qoşulmaq istəyən ekspertlər iatm.nesri@iatm.edu.az -a yazılı şəkildə müraciət edə bilər.

Məsləhət qrupunun bütün iştirakçılarna İATM adından dərin təşəkkürümüzü bildiririk.

MÜNDƏRİCAT

Ön Söz	4
Fəsil 1. İXTİSASLAŞMIŞ FƏALİYYƏTLƏR (BÖLMƏ 34)	5
Fəsil 2. TORPAQ, TİKİLİ VƏ AVADANLIQLAR (BÖLMƏ 17)	11
Fəsil 3. İNVESTİSİYA MÜLKİYYƏTİ (BÖLMƏ 16).....	30
Fəsil 4. AKTİVLƏRİN QİYMƏTDƏN DÜŞMƏSİ (BÖLMƏ 27).....	41
Fəsil 5. DÖVLƏT SUBSİDİYALARI (BÖLMƏ 24).....	55
Fəsil 6. GƏLİR (BÖLMƏ 23)	63
Fəsil 7. İCARƏ (BÖLMƏ 20).....	72
Fəsil 8. EHTİYATLAR (BÖLMƏ 13).....	80
Fəsil 9. MƏNFƏƏT VERGİSİ (BÖLMƏ 29)	92
Fəsil 10. PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT (BÖLMƏ 7)	105
Fəsil 11. KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI (BÖLMƏ 9)	136
Fəsil 12. QAYDA VƏ QANUNLAR.....	174
Fəsil 13. QARIŞIQ TAPŞIRIQLAR.....	193

Bismilləh irrahman irrahim

Qiyamət günü ədalət tərəzilərini quracağıq və heç kimə heç bir haqsızlıq edilməyəcəkdir. (Edilən əməl) bir xardal dənəsi ağırlığında olsa belə Biz onu (ədalət tərəzisində) gətirib qoyacağıq. Biz haqq-hesab çəkməyə kifayətik!

Qurani-Kərim, Ənbiya Surəsi, 47-ci ayə

Bütün əməllər kitablarda qeyd edilmişdir! Kiçik və böyük hər şey sətir-sətir yazılmışdır! Şübhəsiz ki, Allaha qarşı gəlməkdən qorxanlar cənnətlərdə, çay başlarındadırlar!

Hər şeyə qadir olan hökmdarın qatında doğruluq məclislərindədirlər!

Qurani-Kərim, Qəmər Surəsi, 52-55-ci ayələr

Ön Söz

Hörmətli oxucu!

Məlum olduğu kimi, 2021-ci ilin noyabr ayından başlayaraq ölkəmizdə mühasiblərin biliklərinin yoxlanılması məqsədilə Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) tərəfindən Peşəkar Mühasib Sertifikatı (PMS) imtahanı keçirilməyə başlamışdır. Qısa müddətdə bu imtahan mühasiblərin peşəkarlığının yoxlanılması üçün mühüm bir sistemə çevrildi. Bu səbəbdən İATM Azərbaycanda mühasibat uçotu sahəsində öncül qurumlardan biri kimi bu sahədə ədəbiyyatların hazırlanması və nəşrinə başlamışdır. Sizə təqdim olunan bu kitab məhz DİM tərəfindən keçirilən KOS-lar üçün MHBS üzrə PMS imtahanına hazırlaşmaq istəyən şəxslərə dəstək üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Bildiyiniz kimi, DİM-in keçirdiyi imtahanda düşən suallar hələ ki, ictimaiyyətə açıqlanmır. Suallar imtahanda iştirak edən şəxslərin təxminləri və DİM-in paylaşdığı rəsmi materiallardan gəlinən nəticələr əsasında hazırlanmışdır. Qeyd edək ki, imtahanda mühasiblərin bilik və bacarıqlarının yoxlanılması və qiymətləndirilməsi üçün həm qapalı (çox-seçimli), həm də müxtəlif formalı açıq tapşırıqlardan istifadə olunmuşdur.

Kitab 13 fəsildən ibarətdir. Buraya daxil olan mövzular İATM-in nəşri olan “KOS üçün MHBS-yə əsasən mühasibat uçotunun aparılması” kitabındakı bölmələr əsasında hazırlanmışdır. Kitabın sonunda tapşırıqların düzgün cavabları verilmişdir. Cavabların verilməsində məqsəd test və tapşırıqlarla müstəqil şəkildə işləmək imkanının yaradılmasıdır. Amma bu həqiqəti də unutmayaq ki, testləri düzgün şəkildə həll etmək üçün nəzəri bilikləri oxumaq lazımdır. İmtahana düzgün hazırlaşmaq nəzəri dərslərdəki materialları dərinlən öyrənməklə mümkündür. Təvsiyə edirik ki, əvvəlcə proqrama müvafiq bölmələrə aid mövzuları nəzəri dərslərdən öyrəndikdən sonra həmin bölməyə aid testləri işləyəsiz.

İnanırıq ki, kitaba daxil edilmiş məsələ və testlər mühasiblərin bu cür tapşırıqları işləmək vərdislərinin inkişaf etdirilməsində mühüm rol oynayacaq.

Əziz oxucu!

Qeyd edək ki, bu sahədə ilk nəşrimiz olmasını nəzərə alaraq kitabda tərtibat və texniki nöqteyi-nəzərdən müəyyən qüsurlar ola bilər. Hər zaman irad və təkliflərinizi qəbul etməyə hazırıq. Sizin irad və təkliflərinizi inşaAllah növbəti nəşrlərimizdə nəzərə almağa çalışacağıq.

Radil Fətullayev

İqtisadi Araşdırmalar və Tədris

Mərkəzinin (İATM-in) Prezidenti

Əlaqə telefonları: 012 480 28 45, Mob: (077) 233 30 29, (077) 412 38 30

iatm.nesri@iatm.edu.az

Nümunə Mövzu

Fəsil 11. KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI (BÖLMƏ 9)

1 ballıq qapalı tipli suallar

1. Nəzarət:

- A) müəssisənin fəaliyyətindən mənfəət əldə etmək üçün maliyyə və əməliyyat siyasətinin idarə olunma gücüdür
- B) şirkətin hissələrinin satın alınmasından sonra nəzarət edilməyən hissədir
- C) ümumi təyinatlı maliyyə hesabatları təqdim edən müəssisələrin bir-birilərinə xidmət və ya mal satmaq hüququdur
- D) konsolidə edilmiş hesabat hazırlayarkən kapital hissəsində qeyd olunan maddədir

2. Birləşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatları qrup haqqında məlumatları nə kimi təqdim edir?

- A) iki fərqli ilin maliyyə əməliyyatları kimi
- B) iki fərqli təsərrüfat subyekti kimi
- C) vahid təsərrüfat subyekti kimi
- D) vahid əməliyyat jurnalı kimi

3. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları hazırlayarkən müəssisənin etməli olduğu proseslərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) Ana müəssisə və törəmə müəssisələrin maliyyə hesabatlarını yalnız aktivlər, öhdəliklər, gəlir və xərc maddələri üzrə birləşdirməlidir
- B) Ana müəssisənin investisiya məbləği bu hesabatlarda əks etdirilməməlidir
- C) Mənfəət və ya zərər əldə olan nəzarətmə hüququ olmayan paylarını ana müəssisənin öz sahiblərinin paylarından ayrı qiymətləndirməli və göstərməlidir
- D) Ana və törəmə müəssisənin bir-birinə olan borcları konsolidə edilmiş hesabatlarda əks etdirilməz

4. Əgər törəmə müəssisənin maliyyə hesabatlarını ana müəssisənin maliyyə hesabatları ilə eyni tarixdə hazırlamaq mümkün deyilsə, ana müəssisə törəmə müəssisənin maliyyə məlumatlarını necə konsolidə etməlidir?

- A) maliyyə hesabatlarının tarixi və konsolidasiya tarixi arasında baş vermiş həm əhəmiyyətli, həm də əhəmiyyətsiz əməliyyatlara düzəliş edilməklə
- B) maliyyə hesabatları eyni gündə hazırlanmalıdır
- C) maliyyə hesabatlarının tarixi və konsolidasiya tarixi arasında baş vermiş heç bir əməliyyata düzəliş etmədən
- D) maliyyə hesabatlarının tarixi və konsolidasiya tarixi arasında baş vermiş yalnız əhəmiyyətli əməliyyatlara düzəliş edilməklə

5. Müəssisə maliyyə vəziyyəti haqqında birləşdirilmiş hesabatda kapitalın daxilində nəzarətmə hüququ olmayan payları necə əks etdirməlidir?

- A) ana müəssisənin sahib olduğu kapitalın tərkibində əks etdirməlidir
- B) ana müəssisənin sahib olduğu kapitaldan ayrılıqda əks etdirməlidir
- C) ana müəssisənin sahib olduğu kapitaldan həm ayrılıqda, həm də onun tərkibində əks etdirə bilər
- D) bu paylar hesabatlarda əks olunmalıdır

Mənbə: KOS üçün MHBS, Bölmə 9, maddə 9.20

2 ballıq qapalı tipli suallar

6. "A" şirkəti "T" şirkətinin 120 min ədəd səhmini satın almaq üçün 130 000 AZN pul vəsaiti təklif etdi. Alish tarixinə "T" şirkətinin 160 min ədəd səhmi (1 ədəd səhm = 1 AZN) mövcud idi. NEİP proporsiya metodu ilə tapılır. Hesabat dövrünün sonunda konsolidə edilmiş balans hesabatında nə qədər Qudvil məbləği əks etdiriləcək?

- A) müsbət 10 000 AZN
- B) müsbət 40 000 AZN
- C) mənfi 30 000 AZN
- D) mənfi 40 000 AZN

7. Aşağıdakı hallardan hansılar mövcud olarsa, ana müəssisənin konsolidə edilmiş hesabat hazırlamaq öhdəliyi olmaz?

- 1. Ana müəssisə özü törəmə müəssisədirsə
- 2. Ana müəssisə özü törəmə müəssisə deyilsə
- 3. Ana müəssisə ümumi təyinatlı maliyyə hesabatları təqdim edirsə
- 4. Ana müəssisə xüsusi təyinatlı maliyyə hesabatları təqdim edirsə

- A) 1, 4 B) 2, 4 C) 1, 3 D) 2, 3

10 ballıq açıq tipli suallar

8. 31.12.20X5-ci il tarixinə “A” və “T” müəssisələrinin mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Əsas əməliyyat gəlirləri	550.000,00	350.000,00
Satışın maya dəyəri	(416.400,00)	(275.000,00)
Ümumi mənfəət	133.600,00	75.000,00
Satış-paylama xərcləri	(26.895,00)	(21.845,00)
İnzibati xərclər	(55.625,00)	(5.630,00)
İnvestisiya gəliri	12.625,00	
Faiz xərci	(12.500,00)	(6.230,00)
Vergidən əvvəlki mənfəət	51.205,00	31.295,00
Vergi xərci	(11.253,00)	(8.265,00)
Xalis mənfəət (zərər)	39.952,00	23.030,00
Avadanlığın yenidən qiymətləndirilməsindən gəlir		2.000,00
Cəmi məcmu gəlirlər	39.952,00	25.030,00

Qeyd 1: 01 iyul 20X5-ci ildə “A” müəssisəsi “T” müəssisəsinin 75 min ədəd səhmini əldə etmişdir. Həmin tarixə “T” şirkətinin 100 min ədəd səhmi mövcud idi.

Qeyd 2: “T” müəssisəsi 01 dekabr 20X5-ci ildə təsisçilərinə 8 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. “A” müəssisəsi “T” müəssisəsindən aldığı dividend ödənişini *investisiya gəlirlərində* qeyd etmişdir.

Qeyd 3: “T” şirkəti ana müəssisəsi olan “A” müəssisəsini xammal ilə təchiz edir. “T” müəssisəsi “A” müəssisəsinə satdığı mallara görə maya dəyərində 25% ticarət əlavəsi tətbiq edir. 01 iyul 20X5-ci il tarixindən 31 dekabr 20X5-ci il tarixə qədər “T” şirkəti “A” şirkətinə 45 000 AZN dəyərində (satış qiymətidir) xammal satmışdır. 31 dekabr 20X5-ci il tarixə “A” müəssisəsinin anbarında “T” müəssisəsindən aldığı xammaldan 12 000 AZN-i qalıq kimi qalmışdır.

Qeyd 4: Alış tarixinə “A” müəssisəsi “T” müəssisəsinin aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən müəyyən etdi ki, balans dəyəri 80 000 AZN olan avadanlıqlardan birinin ədalətli dəyəri 100 000 AZN-dir. 01 iyul 20X5-ci il tarixdən avadanlığın qalıq faydalı istifadə müddəti 4 il müəyyən edilmişdir. Amortizasiya xərclərinin hamısı *satışın maya dəyərində* qeyd edilmişdir.

Qeyd 5: Alış tarixindən sonra “T” müəssisəsi nəqliyyat vasitəsini yenidən qiymətləndirmiş və yenidənqiymətləndirmədən dəyər artışı kimi 2 000 AZN-i digər məcmu gəlirlər hesabatında əks etdirmişdir.

Hesabat dövrünün mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatında olan məbləğlər aylara görə bərabər bölünmüşdür.

31 dekabr 20X5-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatı** verilən şablon üzərində hazırlayın.

8-ci sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat gəlirləri	550K + 350K/2 – 45K	680 000	0.75
Satışın maya dəyəri	H1	(513 800)	2.00
Ümumi mənfəət		166 200	
Satış-paylama xərcləri	26 895 + 21 850	(37 818)	0.25
İnzibati xərclər	55 625 + 15 625	(63 440)	0.25
İnvestisiya gəliri	12 625 – 6 000	6 625	0.50
Faiz xərci	12 500 + 6 225	(15 615)	0.25
Vergidən əvvəlki mənfəət		55 953	
Vergi xərci	11 253 + 8 265	(15 386)	0.25
Xalis mənfəət (zərər)		40 567	
Digər məcmu gəlirlər		2 000	0.25
Cəmi məcmu gəlirlər		42 567	
Mənfəət (zərər)			
Ana müəssisənin mənfəətdə payı	H2	38 913.25	3.00
NEİP	H2*25%	1 653.75	1.50
Cəmi məcmu gəlirlər			
Ana müəssisənin mənfəətdə payı	H3	40 413.25	0.50
NEİP	H4	2 153.75	0.50

9. 31.12.20X5-ci il tarixə “A” və “T” müəssisələrinin ilkin balans hesabatı aşağıdakı kimidir:

Hesablar	A	T
Aktivlər		
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	340 000	90 000
İnvestisiya məbləği (“T” müəssisəsinə)	120 000	
Ehtiyatlar	80 000	25 000
Debitor borcları	35 000	15 000
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	55 200	35 000
Cəmi Aktivlər	630 200	165 000
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)	462 500	120 000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	92 500	15 000
Cəmi Kapital	555 000	135 000
Öhdəliklər		
Kreditor borcları	15 000	15 000
Bank overdraftı	25 000	
Uzunmüddətli kreditor borcları	35 200	15 000
Cəmi Öhdəliklər	75 200	30 000
Cəmi Kapital və Öhdəliklər	630 200	165 000

Qeyd 1: “A” müəssisəsi 1 yanvar 20X4-cü ildə “T” şirkətinin 96 000 ədəd səhmini əldə etmişdir. “A” müəssisəsi bu alış üçün “T” şirkətinin əvvəlki səhmdarlarına aldığı hər 5 ədəd səhmə 3 ədəd səhm emissiya etmişdir. “A” şirkətinin həmin tarixə səhminin ədalətli dəyəri 2 AZN idi. “T” şirkətinin həmin tarixə səhminin ədalətli dəyəri 1.20 AZN idi. Alış tarixinə “T” müəssisəsinin bölüşdürülməmiş mənfəət məbləği 2 000 AZN təşkil etmişdir.

Qeyd 2: “A” müəssisəsi 1 yanvar 20X4-cü ildə “T” müəssisəsinin fərdi maliyyə hesabatlarında aktiv və öhdəliklərini təftiş edərkən aşağıdakı fərqləri aşkar etmişdir:

- TTA-larda balans dəyəri 25 000 AZN olan avadanlığın ədalətli dəyəri 35 000 AZN olaraq müəyyən edilmişdir. 1 yanvar 20X4-cü il tarixdən avadanlığın faydalı istifadə müddəti 4 il olaraq müəyyən edilmişdir.
- “T” şirkətinin daxildə formalaşdırdığı (“T” müəssisəsi QMA kimi maliyyə hesabatlarında əks etdirməyib) brendin ədalətli dəyəri “A” müəssisəsi tərəfindən 5 000 AZN olaraq qiymətləndirilmişdir. Brendin faydalı istifadə müddəti məlum deyil və 31.12.20X5-ci il tarixə qədər heç bir dəyərdəndüşmə zərəri aşkar edilməyib.
- Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi fərdi maliyyə hesabatlarında əks etdirilməmişdir. Aşkarlanan fərqlər təxirə salınmış vergi baxımdan müvəqqəti fərq yaratmır və heç bir təxirə salınmış vergi nəzərə alınmır.

Qeyd 3: “T” müəssisəsi “A” müəssisəsinə xammal ilə təchiz edən təchizatçılardan biridir. “T” şirkəti “A” şirkətinə satdığı xammallara görə 25% ticarət əlavəsi tətbiq edir. 31.12.20X5-ci il tarixə “A” şirkətinin balans hesabatında ehtiyatlarda “T” müəssisəsindən aldığı 6 000 AZN məbləğində xammal əks etdirilmişdir.

Qeyd 4: “T” müəssisəsi “A” müəssisəsinə satdığı mallara görə debitor borcların içərisində 31.12.20X5-ci il tarixdə 8 000 AZN göstərilmişdir. “A” şirkətinin kreditor borclarının içərisində həmin məbləğ əks etdirilmişdir. NEİP ədalətli dəyər metoduna uyğun hesablanır.

9-cu sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ, AZN	Ballar
Aktivlər			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	340K + 90K + 10K – 5K	435 000	0.50
Qeyri-maddi aktivlər		5 000	0.50
İnvestisiya	120K – 115.2K	4 800	0.75
Qudvil	H1	7 000	1.75
Ehtiyatlar	H2	103 800	1.00
Debitor borclar	35K + 15K – 8K	42 000	0.50
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	55.2K + 35K	90 200	0.50
Cəmi Aktivlər		687 800	
Kapital			
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		462 500	0.50
Bölüşdürülməmiş mənfəət	H3	97 940	1.50
NEİP	H4	30 160	1.00
Cəmi Kapital		590 600	
Öhdəliklər			
Kreditör borcları	15K + 15K – 8K	22 000	0.50
Bank overdraftı	25K + 0	25 000	0.50
Uzunmüddətli kreditör borcları	35.2K + 15K	50 200	0.50
Cəmi Öhdəliklər		97 200	
Cəmi Kapital və Öhdəliklər		687 800	

10. 31.12.20X6-cı il tarixə “A” və “T” müəssisələrinin ilkin balansları aşağıdakı kimidir:

Hesablar	A	T
Aktivlər		
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	875 000	250 000
Qeyri-maddi aktivlər	45 000	25 000
İnvestisiya məbləği (“T” müəssisəsinə)	325 000	15 000
Ehtiyatlar	80 000	30 000
Debitor borcları	45 000	25 000
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	65 000	37 000
Cəmi Aktivlər	1 435 000	382 000
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)	695 000	200 000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	203 450	50 000
Kapitalın digər elementləri	118 400	12 000
Cəmi Kapital	1 016 850	262 000
Öhdəliklər		
Kreditor borcları	85 000	47 500
Bank overdraftı	45 000	
Uzunmüddətli kreditor borcları	220 000	52 500
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	68 150	20 000
Cəmi Öhdəliklər	418 150	120 000
Cəmi Kapital və Öhdəliklər	1 435 000	382 000

Qeyd 1: 1 yanvar 20X6-cı ildə “A” şirkəti “T” şirkətinin 160 000 ədəd səhmini əldə etmişdir. “A” müəssisəsi bu alışı üçün 215 000 AZN ödəniş etmişdir. Həmçinin iki ildən sonra 31.12.20X7-ci ildə 96 800 AZN əlavə ödəniş edəcəyini öhdəsinə götürmüşdür. Diskont faiz dərəcəsi 10%-dir. Təxirə salınmış ödənişlə bağlı “A” müəssisəsinin maliyyə hesabatında əməliyyatlar düzgün əks etdirilmişdir. 1 yanvar 20X6-cı il tarixində “T” müəssisəsinin fərdi maliyyə hesabatında (balansında) bölüşdürülməmiş mənfəət 25 000 AZN və kapitalın digər elementləri 8 000 AZN təşkil edirdi.

Qeyd 2: “A” müəssisəsi 1 yanvar 20X6-cı ildə “T” müəssisəsinin fərdi maliyyə hesabatlarında aktiv və öhdəliklərini təftiş edərkən aşağıdakı fərqləri aşkar etmişdir:

- Balans dəyəri 50 000 AZN olan nəqliyyat vasitəsinin ədalətli dəyəri 80 000 AZN olaraq qiymətləndirildi. 1 yanvar 20X6-cı ild nəqliyyat vasitəsinin faydalı istifadə müddəti 5 il müəyyən edilmişdir.
- 01.01.20X6-cı il tarixə “A” müəssisəsi “T” şirkəti ilə əlaqədar olan brend markasının ədalətli dəyərinin 25 000 AZN olduğunu müəyyən etmişdir. “T” şirkəti bu brend markasını öz fərdi maliyyə hesabatında tanımamışdır. 01.01.20X6-cı ildən bu brend markasının faydalı istifadə müddəti 10 il müəyyən edilmişdir.
- Ədalətli dəyər düzəlişləri “T” şirkətinin fərdi maliyyə hesabatlarında əks etdirilməmişdir. Ədalətli dəyərə düzəlişlər təxirə salınmış vergi baxımından müvəqqəti fərq yaradır. Ölkə üzrə mənfəət vergi dərəcəsi 20%-dir.

Qeyd 3: Qudvilin dəyərdəndüşmə zərəri 10% olaraq müəyyən edilmişdir.

Qeyd 4: “A” müəssisəsi “T” müəssisəsinə ticarət malı satışını həyata keçirir. “A” şirkəti “T” şirkətinə satdığı mallara görə 20% ticarət əlavəsi edir. 31.12.20X6-cı il tarixə “T” müəssisəsinin anbarında “A”

müəssisəsindən aldığı 15 000 AZN dəyərində mal qalığı mövcuddur.

Qeyd 5: NEİP proporsiya metoduna uyğun hesablanır.

10-cu sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ, AZN	Ballar
Aktivlər			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	$875 + 250 + 30 - 6$	1 149 000	0.50
Qeyri-maddi aktivlər	$45 + 25 + 25 - 2.5$	92 500	0.50
İnvestisiya	$325 - 295 + 15$	45 000	0.50
Qudvil	H1	66 060	1.75
Ehtiyatlar	H2	107 500	0.75
Debitor borclar	$45 + 25$	70 000	0.50
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	$65 + 37$	102 000	0.50
Cəmi Aktivlər		1 632 060	
Kapital			
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		695 000	
Bölüşdürülməmiş mənfəət	H3	208 170	1.50
Kapitalın digər elementləri	H4	121 600	0.75
NEİP	H5	59 840	1.00
Cəmi Kapital		1 084 610	
Öhdəliklər			
Kreditor borcları	$85 + 47.5$	132 500	0.25
Bank overdraftı	$45 + 0$	45 000	0.25
Uzunmüddətli kreditor borcları	$220 + 52.5$	272 500	0.25
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	H6	97 450	1.00
Cəmi Öhdəliklər		547 450	
Cəmi Kapital və Öhdəliklər		1 632 060	

11. “A” şirkəti 01.07.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin 600 min ədəd səhmindən 450 min ədədini əldə etmişdir. 31.12.20X2-ci il tarixinə hər iki şirkətin mənfəət və ya zərər haqqında hesabatları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər	2 700 000	1 080 000
Satışın maya dəyəri	(1 440 000)	(450 000)
Ümumi mənfəət	1 260 000	630 000
Satış-paylama xərcləri	(180 000)	(90 000)
İnzibati xərclər	(36 000)	(3 600)
İnvestisiya gəlirləri	10 800	
Faiz xərcləri	(72 000)	(32 400)
Vergiyə qədərki mənfəət	982 800	504 000
Mənfəət vergisi xərci	(82 800)	(45 000)
Xalis mənfəət	900 000	459 000

Əlavə qeydlər:

1. “T” şirkəti 30.11.20X2-ci il tarixində “A” şirkətinə 10 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. “A” şirkəti əldə etdiyi dividend məbləğini *investisiya gəlirlərində* əks etdirmişdir.
2. “A” şirkəti “T” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. 31.12.20X2-ci il tarixinə kimi şirkət 85 800 AZN məbləğində satış etmişdir. “A” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 32% ticarət əlavəsi qoyuluş edərək satış edir. İlin sonuna “T” şirkətinin anbarında bu mallardan 46 200 AZN məbləğində qalmışdır.
3. 01.07.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin aktivlərinin ədalətli dəyəri ölçülmüşdür. 120 000 AZN balans dəyərində malik avadanlığın ədalətli dəyəri 150 000 AZN olmuşdur. Avadanlığın qalıq faydalı istifadə müddəti 6 il. Müvəqqəti fərqlər “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməmişdir və təxirə salınmış vergi yaratmır. Amortizasiya xərcləri *satışın maya dəyərində* əks etdirilir.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatı** hazırlayın.

11-ci sualın cavabı	Hesablama	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər	H1	3 154 200	1.00
Satışın maya dəyəri	H2	(1 592 900)	3.00
Ümumi mənfəət		1 561 300	
Satış-paylama xərcləri	180K + 90K / 2	(225 000)	0.25
İnzibati xərclər	36K + 3.6K / 2	(37 800)	0.25
İnvestisiya gəlirləri	10.8K – 10K	800	0.75
Faiz xərcləri	72K + 32.4K / 2	(88 200)	0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		1 211 100	
Mənfəət vergisi xərci	82.8K + 45K / 2	(105 300)	1.50
Xalis mənfəət		1 105 800	
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı	H3	1 049 050	1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı	H4	56 750	1.50

12. 01.01.20X5 tarixində A şirkəti (ana müəssisə) T şirkətinin (törəmə müəssisə) 70% səhmlərini almaqla biznes qrupuna əlavə etdi. Hər iki şirkətin 31.12.20X5 tarixində bitən il üzrə mənfəət və ya zərər haqqında fərdi maliyyə hesabatları aşağıdakı kimidir:

	A	T
Əsas əməliyyat gəlirləri	525 000	300 000
Satışın maya dəyəri	(315 000)	(200 000)
Ümumi mənfəət	210 000	100 000
Kommersiya xərcləri	(28 000)	(14 000)
İnzibati xərclər	(46 000)	(18 000)
İnvestisiya gəliri	24 000	-
Maliyyə xərcləri	(4 500)	(6 000)
Vergidən əvvəlki mənfəət	155 500	62 000
Mənfəət vergisi	(37 500)	(20 000)
Xalis mənfəət (zərər)	118 000	42 000

Qeyd 1: T şirkəti 20X5-ci il ərzində bütün səhmdarlarına 25 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. A şirkəti bu məbləği *investisiya gəlirlərində* əks etdirib.

Qeyd 2: T şirkəti A şirkətini mal-material ilə təchiz edir. İl ərzində T şirkəti A şirkətinə 100 000 AZN məbləğində mal satışı etmiş, A şirkəti isə bu mallardan yalnız 30 000 AZN hissəsini öz anbarında saxlamışdır. T şirkəti öz satışına 25% ticarət əlavəsi tətbiq edir.

Qeyd 3: A şirkəti alış tarixində T şirkətinin bütün aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən müəyyən edir ki, 80 000 AZN qalıq dəyərində malik avadanlığın ədalətli dəyəri 120 000 AZN-dir. Avadanlığın 01.01.20X5-ci il tarixinə qalıq faydalı istismar müddəti 8 ildir. Ədalətli dəyərdə yaranan dəyişikliklər T şirkətinin hesabatında əks etdirilməyib və heç bir təxirə salınmış vergi yaratmır. Ədalətli dəyərə görə yaranan amortizasiya xərcləri *satışın maya dəyərində* əks etdirilir.

X şirkətinin 31.12.20X5-ci il bitən hesabat tarixinə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatını hazırlayın.

12-ci sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat gəlirləri	525K + 300K – 100K	725 000	1.00
Satışın maya dəyəri	315K + 200K – 100K + 6K + 5K	(426 000)	2.75
Ümumi mənfəət		299 000	
Kommersiya xərcləri	28K + 14K	(42 000)	0.75
İnzibati xərclər	46K + 18K	(64 000)	1.25
İnvestisiya gəliri	24K – 25K*70%	6 500	0.75
Maliyyə xərcləri	4.5K + 6K	(10 500)	0.75
Vergidən əvvəlki mənfəət		189 000	
Mənfəət vergisi	37.5K + 20K	(57 500)	0.75
Xalis mənfəət (zərər)		131 500	
Mənfəətin bölgüsü:			
Ana müəssisənin mənfəətdə payı	100 500 + 31 000 * 70%	122 200	0.50
Qeyri-nəzarət payları üzrə xalis mənfəət	31 000 * 30%	9 300	1.50

13. 01.01.20X5 tarixində A şirkəti (ana müəssisə) T şirkətinin (törəmə müəssisə) 65% səhmlərini almaqla biznes qrupuna əlavə etdi. Hər iki şirkətin 31.12.20X5 tarixində bitən il üzrə mənfəət və ya zərər haqqında fərdi maliyyə hesabatları aşağıdakı kimidir:

	A	T
Əsas əməliyyat gəlirləri	525 000	300 000
Satışın maya dəyəri	(315 000)	(200 000)
Ümumi mənfəət	210 000	100 000
Kommersiya xərcləri	(28 000)	(14 000)
İnzibati xərclər	(46 000)	(18 000)
İnvestisiya gəliri	24 000	-
Maliyyə xərcləri	(4 500)	(6 000)
Vergidən əvvəlki mənfəət	155 500	62 000
Mənfəət vergisi	(37 500)	(20 000)
Xalis mənfəət (zərər)	118 000	42 000

Qeyd 1: T şirkəti 20X5-ci il ərzində bütün səhmdarlarına 15 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. A şirkəti bu məbləği *investisiya gəlirlərində* əks etdirib.

Qeyd 2: A şirkəti T şirkətini mal-material ilə təchiz edir. İl ərzində A şirkəti T şirkətinə 160 000 AZN məbləğində mal satışı etmiş, T şirkəti isə bu mallardan yalnız 40 000 AZN hissəsini öz anbarında saxlamışdır. A şirkəti öz satışına 25% ticarət əlavəsi tətbiq edir.

Qeyd 3: A şirkəti alış tarixində T şirkətinin bütün aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən müəyyən edir ki, 70 000 AZN qalıq dəyərində malik avadanlığın ədalətli dəyəri 150 000 AZN-dir. Avadanlığın 01.01.20X5-ci il tarixinə qalıq faydalı istismar müddəti 4 ildir. Ədalətli dəyərdə yaranan dəyişikliklər T şirkətinin hesabatında əks etdirilməyib və heç bir təxirə salınmış vergi yaratmır. Ədalətli dəyərə görə yaranan amortizasiya xərcləri *satışın maya dəyərində* əks etdirilir.

X şirkətinin 31.12.20X5-ci il bitən hesabat tarixinə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatını hazırlayın.

13-cü sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat gəlirləri	525K + 300K – 160K	665 000	1.00
Satışın maya dəyəri	315K + 200K – 160K + 8K + 20K	(383 000)	2.75
Ümumi mənfəət		282 000	
Kommersiya xərcləri		(42 000)	0.75
İnzibati xərclər		(64 000)	1.25
İnvestisiya gəliri	24K – 15K * 65%	14 250	0.75
Maliyyə xərcləri		(10 500)	0.75
Vergidən əvvəlki mənfəət		179 750	
Mənfəət vergisi		(57 500)	0.75
Xalis mənfəət (zərər)		122 250	
Mənfəətin bölgüsü:			
Ana müəssisənin mənfəətdə payı	100.5K + 22K * 65%	114 550	0.50
Qeyri-nəzarət payları üzrə xalis mənfəət	22K * 35%	7 700	1.50

14. “A” şirkəti 01.01.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin 350 min ədəd səhmindən 280 min ədədini əldə etmişdir. 31.12.20X2-ci il tarixinə hər iki şirkətin mənfəət və ya zərər haqqında hesabatları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər	1 800 000	720 000
Satışın maya dəyəri	(960 000)	(300 000)
Ümumi mənfəət	840 000	420 000
Satış-paylama xərcləri	(120 000)	(60 000)
İnzibati xərclər	(24 000)	(2 400)
İnvestisiya gəlirləri	7 200	
Faiz xərcləri	(48 000)	(21 600)
Vergiyə qədərki mənfəət	655 200	336 000
Mənfəət vergisi xərci	(55 200)	(30 000)
Xalis mənfəət	600 000	306 000

Əlavə qeydlər:

1. “T” şirkəti 30.06.20X2-ci il tarixində bütün səhmdarlarına 8 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. “A” şirkəti əldə etdiyi dividend məbləğini *investisiya gəlirlərində* əks etdirmişdir.
2. “A” şirkəti “T” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. 31.12.20X2-ci il tarixinə kimi şirkət 63 000 AZN məbləğində satış etmişdir. “A” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 5% ticarət əlavəsi qoyuluş edərək satış edir. İlin sonuna “T” şirkətinin anbarında bu mallardan 3 150 AZN məbləğində qalmışdır.
3. 01.01.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin aktivlərinin ədalətli dəyəri ölçülmüşdür. 230 000 AZN balans dəyərində malik avadanlığın ədalətli dəyəri 340 000 AZN-ə bərabər idi. Avadanlığın qalıq faydalı istifadə müddəti 8 ildir. Amortizasiya xərcləri *satışın maya dəyərində* əks etdirilir.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatı** hazırlayın.

14-cü sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		4.00
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.25
İnvestisiya gəlirləri		0.75
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.50
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

15. “A” şirkəti 01.01.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin 400 min ədəd səhmindən 220 min ədədini əldə etmişdir. 31.12.20X2-ci il tarixinə hər iki şirkətin mənfəət və ya zərər haqqında hesabatları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər	5 400 000	2 160 000
Satışın maya dəyəri	(2 880 000)	(900 000)
Ümumi mənfəət	2 520 000	1 260 000
Satış-paylama xərcləri	(360 000)	(180 000)
İnzibati xərclər	(72 000)	(7 200)
İnvestisiya gəlirləri	21 600	
Faiz xərcləri	(144 000)	(64 800)
Vergiyə qədərki mənfəət	1 965 600	1 008 000
Mənfəət vergisi xərci	(165 600)	(90 000)
Xalis mənfəət	1 800 000	918 000

Əlavə qeydlər:

- “T” şirkəti 30.09.20X2-ci il tarixində “A” şirkətinə 15 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. “A” şirkəti əldə etdiyi dividend məbləğini *investisiya gəlirlərində* əks etdirmişdir.
- “T” şirkəti “A” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. 31.12.20X2-ci il tarixinə kimi şirkət 192 000 AZN məbləğində satış etmişdir. “T” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 28% ticarət əlavəsi qoyuluş edərək satış edir. İlin sonuna “A” şirkətinin anbarında bu mallardan 102 400 AZN məbləğində qalmışdır.
- 01.01.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin aktivlərinin ədalətli dəyəri ölçülmüşdür. 350 000 AZN balans dəyərində malik avadanlığın ədalətli dəyəri 470 000 AZN, 60 000 AZN balans dəyərində malik qeyri-maddi aktivin ədalətli dəyəri isə 100 000 AZN-ə bərabər idi. Avadanlığın qalıq faydalı istifadə müddəti 5 il, qeyri-maddi aktivin faydalı istifadə müddəti isə 10 ildir. Amortizasiya xərcləri *satışın maya dəyərində* əks etdirilir.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatı** hazırlayın.

15-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		3.75
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.25
İnvestisiya gəlirləri		1.00
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.50
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

16. “A” şirkəti 01.07.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin 600 min ədəd səhmindən 450 min ədədini əldə etmişdir. 31.12.20X2-ci il tarixinə hər iki şirkətin mənfəət və ya zərər haqqında hesabatları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər	2 700 000	1 080 000
Satışın maya dəyəri	(1 440 000)	(450 000)
Ümumi mənfəət	1 260 000	630 000
Satış-paylama xərcləri	(180 000)	(90 000)
İnzibati xərclər	(36 000)	(3 600)
İnvestisiya gəlirləri	10 800	
Faiz xərcləri	(72 000)	(32 400)
Vergiyə qədərki mənfəət	982 800	504 000
Mənfəət vergisi xərci	(82 800)	(45 000)
Xalis mənfəət	900 000	459 000

Əlavə qeydlər:

1. “T” şirkəti 30.11.20X2-ci il tarixində “A” şirkətinə 10 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. “A” şirkəti əldə etdiyi dividend məbləğini *investisiya gəlirlərində* əks etdirmişdir.
2. “A” şirkəti “T” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. 31.12.20X2-ci il tarixinə kimi şirkət 85 800 AZN məbləğində satış etmişdir. “A” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 32% ticarət əlavəsi qoyuluş edərək satış edir. İlin sonuna “T” şirkətinin anbarında bu mallardan 46 200 AZN məbləğində qalmışdır.
3. 01.07.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin aktivlərinin ədalətli dəyəri ölçülmüşdür. 120 000 AZN balans dəyərində malik avadanlığın ədalətli dəyəri 150 000 AZN olmuşdur. Avadanlığın qalıq faydalı istifadə müddəti 6 il. Amortizasiya xərcləri *satışın maya dəyərində* əks etdirilir.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatı** hazırlayın.

16-cı sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		3.75
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.25
İnvestisiya gəlirləri		1.00
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.50
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

17. “A” şirkəti 01.01.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin 900 min ədəd səhmindən 765 min ədədini əldə etmişdir. 31.12.20X2-ci il tarixinə hər iki şirkətin mənfəət və ya zərər haqqında hesabatları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər	9 000 000	3 600 000
Satışın maya dəyəri	(4 800 000)	(1 500 000)
Ümumi mənfəət	4 200 000	2 100 000
Satış-paylama xərcləri	(600 000)	(300 000)
İnzibati xərclər	(120 000)	(12 000)
İnvestisiya gəlirləri	36 000	
Faiz xərcləri	(240 000)	(108 000)
Vergiyə qədərki mənfəət	3 276 000	1 680 000
Mənfəət vergisi xərci	(276 000)	(150 000)
Xalis mənfəət	3 000 000	1 530 000

Əlavə qeydlər:

1. “T” şirkəti 30.06.20X2-ci il tarixində bütün səhmdarlarına 40 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. “A” şirkəti əldə etdiyi dividend məbləğini *investisiya gəlirlərində* əks etdirmişdir.
2. “A” şirkəti “T” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. 31.12.20X2-ci il tarixinə kimi şirkət 307 500 AZN məbləğində satış etmişdir. “A” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 23% ticarət əlavəsi qoyuluş edərək satış edir. İlin sonuna “T” şirkətinin anbarında bu mallardan 147 600 AZN məbləğində qalmışdır.
3. 01.01.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin aktivlərinin ədalətli dəyəri ölçülmüşdür. 420 000 AZN balans dəyərində malik tikilinin ədalətli dəyəri 500 000 AZN-ə bərabər idi. Tikilinin qalıq faydalı istifadə müddəti 20 ildir. Amortizasiya xərcləri *satışın maya dəyərində* əks etdirilir.
4. İl ərzində Qudvil 15 000 AZN qiymətdən düşmüşdür. Bu zərər *inzibati xərclərdə* əks etdirilib. Qiymətdəndüşmə üzrə zərər ana müəssisənin mənfəətinə təsir edir.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatı** hazırlayın.

17-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		4.00
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.50
İnvestisiya gəlirləri		0.75
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.25
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

18. “A” şirkəti 01.01.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin 70%-ni. 31.12.20X2-ci il tarixinə hər iki şirkətin

mənfəət və ya zərər haqqında hesabatları aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər	9 000 000	3 600 000
Satışın maya dəyəri	(4 800 000)	(1 500 000)
Ümumi mənfəət	4 200 000	2 100 000
Satış-paylama xərcləri	(600 000)	(300 000)
İnzibati xərclər	(120 000)	(12 000)
İnvestisiya gəlirləri	36 000	
Faiz xərcləri	(240 000)	(108 000)
Vergiyə qədərki mənfəət	3 276 000	1 680 000
Mənfəət vergisi xərci	(276 000)	(150 000)
Xalis mənfəət	3 000 000	1 530 000

Əlavə qeydlər:

1. “T” şirkəti 30.06.20X2-ci il tarixində bütün səhmdarlarına 20 000 AZN dividend ödənişi etmişdir. “A” şirkəti əldə etdiyi dividend məbləğini *investisiya gəlirlərində* əks etdirmişdir.
2. “A” şirkəti “T” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. 31.12.20X2-ci il tarixinə kimi şirkət 307 500 AZN məbləğində satış etmişdir. “A” şirkəti öz mallarını 20% marja dərəcəsi ilə satır. İlin sonuna “T” şirkətinin anbarında bu mallardan 120 000 AZN məbləğində qalmışdır.
3. 01.01.20X2-ci il tarixində “T” şirkətinin aktivlərinin ədalətli dəyəri ölçülmüşdür. Məlum oldu ki, “T” şirkətinin balansında əks etdirilən bir ədəd tikilinin ədalətli dəyəri qalıq dəyərindən 30 000 AZN azdır. Tikilinin amortizasiya dərəcəsi 15%-dir. Amortizasiya xərcləri *satışın maya dəyərində* əks etdirilir.
4. İl ərzində Qudvil 5 000 AZN qiymətdən düşmüşdür. Bu zərər *inzibati xərclərdə* əks etdirilib. Qiymətdəndüşmə üzrə zərər ana müəssisənin mənfəətinə təsir edir.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər haqqında hesabatı** hazırlayın.

18-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		4.00
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.50
İnvestisiya gəlirləri		0.75
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.25
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

19. 31.12.20X2-ci il tarixinə “A” və “T” şirkətinin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər	80 000	20 000
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	360 000	120 000
İnvestisiya	320 000	10 000
Ehtiyatlar	50 000	30 000
Qısamüddətli debitor borcları	45 000	25 000
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	110 000	90 000
Cəmi aktivlər	965 000	295 000
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)	580 000	100 000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	170 000	60 000
Cəmi kapital	750 000	160 000
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	125 000	50 000
Qısamüddətli kreditor borcları	70 000	60 000
Bank overdraftı	20 000	25 000
Cəmi öhdəliklər	215 000	135 000
Cəmi kapital və öhdəliklər	965 000	295 000

Əlavə qeydlər:

- 01.01.20X2-cü il tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin 75 000 ədəd səhmini 150 000 AZN ödəyərək alır. Həmin tarixdə “A” şirkəti “T” şirkətinin köhnə səhmdarlarına 31.12.20X3-cü il tarixində 72 600 AZN ödəniş edəcəyini öz öhdəsinə götürmüşdür. Effektiv faiz dərəcəsi 10%-dir. Alış tarixinə “T” şirkətinin bölüşdürülməmiş mənfəəti 500 AZN olmuşdur.
- “A” şirkəti “T” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. “A” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 15% ticarət əlavəsi qoyulmuş edərək satış edir. İlin sonuna “T” şirkətinin anbarında bu mallardan 17 250 AZN məbləğində qalmışdır.
- Alış tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən aşağıdakı məlumatları əldə etmişdir:
 - 30 000 AZN qalıq dəyərə malik bir ədəd avadanlığın ədalətli dəyəri 45 000 AZN-dir. Aktivin qalıq faydalı istifadə müddəti 5 ildir.
 - 5 000 AZN qalıq dəyərə malik qeyri-maddi aktivin ədalətli dəyəri 15 000 AZN-dir. Aktivin qalıq faydalı istifadə müddəti 2 ildir.
 - Ədalətli dəyər də yaranan fərqlər “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməyib və heç bir təxirə salınmış vergi yaratmır.
- Qudvilin qiymətdəndüşməsi 8% qiymətləndirilmişdir.
- NEİP ədalətli dəyər metoduna uyğun hesablanır. Alış tarixinə “T” şirkətinin bir ədəd səhminin ədalətli dəyəri 1.20 AZN idi.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı** hazırlayın.

19-cu sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		1.00
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		1.00
İnvestisiya		1.00
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.50
NEİP		1.25
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.25
Qısamüddətli kreditor borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

20. 31.12.20X2-ci il tarixinə “A” və “T” şirkətinin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər	80 000	20 000
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	360 000	120 000
İnvestisiya	320 000	10 000
Ehtiyatlar	50 000	30 000
Qısamüddətli debitor borcları	45 000	25 000
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	110 000	90 000
Cəmi aktivlər	965 000	295 000
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)	580 000	100 000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	170 000	60 000
Cəmi kapital	750 000	160 000
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	125 000	50 000
Qısamüddətli kreditor borcları	70 000	60 000
Bank overdraftı	20 000	25 000
Cəmi öhdəliklər	215 000	135 000
Cəmi kapital və öhdəliklər	965 000	295 000

Əlavə qeydlər:

- 01.01.20X2-cü il tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin 75 000 ədəd səhmini 150 000 AZN ödəyərək alır. Həmin tarixdə “A” şirkəti “T” şirkətinin köhnə səhmdarlarına 31.12.20X3-cü il tarixində 72 600 AZN ödəniş edəcəyini öz öhdəsinə götürmüşdür. Effektiv faiz dərəcəsi 10%-dir. Alış tarixinə “T” şirkətinin bölüşdürülməmiş mənfəəti 500 AZN olmuşdur.
- “A” şirkəti “T” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. “A” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 15% ticarət əlavəsi qoyulmuş edərək satış edir. İlin sonuna “T” şirkətinin anbarında bu mallardan 17 250 AZN məbləğində qalmışdır.
- Alış tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən aşağıdakı məlumatları əldə etmişdir:
 - 30 000 AZN qalıq dəyərə malik bir ədəd avadanlığın ədalətli dəyəri 45 000 AZN-dir. Aktivin qalıq faydalı istifadə müddəti 5 ildir.
 - 5 000 AZN qalıq dəyərə malik qeyri-maddi aktivin ədalətli dəyəri 15 000 AZN-dir. Aktivin qalıq faydalı istifadə müddəti 2 ildir.
 - Ədalətli dəyər də yaranan fərqlər “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməyib və təxirə salınmış vergi yaradır. Ölkədəki vergi dərəcəsi 20%-dir.
- Qudvilin qiymətdəndüşməsi 8% qiymətləndirilmişdir.
- NEİP proporsiya metoduna uyğun hesablanır.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı** hazırlayın.

20-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		1.00
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		1.00
İnvestisiya		1.00
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.25
NEİP		1.00
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.75
Qısamüddətli kreditor borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

21. 31.12.20X2-ci il tarixinə “A” və “T” şirkətinin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər	80 000	20 000
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	360 000	120 000
İnvestisiya	320 000	10 000
Ehtiyatlar	50 000	30 000
Qısamüddətli debitor borcları	45 000	25 000
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	110 000	90 000
Cəmi aktivlər	965 000	295 000
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)	580 000	100 000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	170 000	60 000
Cəmi kapital	750 000	160 000
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	125 000	50 000
Qısamüddətli kreditör borcları	70 000	60 000
Bank overdraftı	20 000	25 000
Cəmi öhdəliklər	215 000	135 000
Cəmi kapital və öhdəliklər	965 000	295 000

Əlavə qeydlər:

- 01.01.20X2-cü il tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin 95 000 ədəd səhmini 100 000 AZN ödəyərək alır. Həmçinin “A” şirkəti aldığı hər 10 səhmə 6 səhm emissiya etmişdir. “A” şirkətinin bir ədəd səhminin ədalətli dəyəri 3 AZN-dir. Alış tarixinə “T” şirkətinin bölüşdürülməmiş mənfəəti 500 AZN olmuşdur.
- “T” şirkəti “A” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. “T” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 25% ticarət əlavəsi qoyuluş edərək satış edir. İlin sonuna “A” şirkətinin anbarında bu mallardan 31 250 AZN məbləğində qalmışdır.
- Alış tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən aşağıdakı məlumatları əldə etmişdir:
 - 17 000 AZN qalıq dəyərə malik bir ədəd avadanlığın ədalətli dəyəri 38 000 AZN-dir. Aktivin qalıq faydalı istifadə müddəti 7 ildir.
 - “A” şirkəti “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməyən brendi 8 000 AZN dəyərində qiymətləndirir və onu *qeyri-maddi aktivlərin* tərkibinə əlavə edir. Brendin faydalı istifadə müddəti məlum deyil, buna görə də ona amortizasiya hesablanmır.
 - Ədalətli dəyər də yaranan fərqlər “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməyib və təxirə salınmış vergi yaratmır.
- NEİP proporsiya metoduna uyğun hesablanır.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı** hazırlayın.

21-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		1.00
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		1.00
İnvestisiya		1.00
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.50
NEİP		1.25
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.25
Qısamüddətli kreditor borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

22. 31.12.20X2-ci il tarixinə “A” və “T” şirkətinin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər	80 000	20 000
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	360 000	120 000
İnvestisiya	320 000	10 000
Ehtiyatlar	50 000	30 000
Qısamüddətli debitor borcları	45 000	25 000
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	110 000	90 000
Cəmi aktivlər	965 000	295 000
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)	580 000	100 000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	170 000	60 000
Cəmi kapital	750 000	160 000
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	125 000	50 000
Qısamüddətli kreditör borcları	70 000	60 000
Bank overdraftı	20 000	25 000
Cəmi öhdəliklər	215 000	135 000
Cəmi kapital və öhdəliklər	965 000	295 000

Əlavə qeydlər:

- 01.01.20X2-cü il tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin 95 000 ədəd səhmini 100 000 AZN ödəyərək alır. Həmçinin “A” şirkəti aldığı hər 10 səhmə 6 səhm emissiya etmişdir. “A” şirkətinin bir ədəd səhminin ədalətli dəyəri 3 AZN-dir. Alış tarixinə “T” şirkətinin bölüşdürülməmiş mənfəəti 500 AZN olmuşdur.
- “T” şirkəti “A” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. “T” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 25% ticarət əlavəsi qoyuluş edərək satış edir. İlin sonuna “A” şirkətinin anbarında bu mallardan 31 250 AZN məbləğində qalmışdır.
- Alış tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən aşağıdakı məlumatları əldə etmişdir:
 - 17 000 AZN qalıq dəyərə malik bir ədəd avadanlığın ədalətli dəyəri 38 000 AZN-dir. Aktivin qalıq faydalı istifadə müddəti 7 ildir.
 - “A” şirkəti “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməyən brendi 8 000 AZN dəyərində qiymətləndirir və onu *qeyri-maddi aktivlərin* tərkibinə əlavə edir. Brendin faydalı istifadə müddəti məlum deyil, buna görə də ona amortizasiya hesablanmır.
 - Ədalətli dəyər də yaranan fərqlər “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməyib və təxirə salınmış vergi yaradır. Ölkədəki vergi dərəcəsi 20%-dir.

- NEİP proporsiya metoduna uyğun hesablanır.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı** hazırlayın.

22-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		1.00
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		1.00
İnvestisiya		1.00
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.25
NEİP		1.00
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.75
Qısamüddətli kreditor borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

23. 31.12.20X2-ci il tarixinə “A” və “T” şirkətinin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	A	T
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər	80 000	20 000
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	360 000	120 000
İnvestisiya	320 000	10 000
Ehtiyatlar	50 000	30 000
Qısamüddətli debitor borcları	45 000	25 000
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	110 000	90 000
Cəmi aktivlər	965 000	295 000
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)	580 000	100 000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	150 000	50 000
Kapitalın digər elementləri	20 000	10 000
Cəmi kapital	750 000	160 000
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	125 000	50 000
Qısamüddətli kreditor borcları	70 000	60 000
Bank overdraftı	20 000	25 000
Cəmi öhdəliklər	215 000	135 000
Cəmi kapital və öhdəliklər	965 000	295 000

Əlavə qeydlər:

- 01.01.20X2-cü il tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin 85 000 ədəd səhmini 120 000 AZN ödəyərək alır. Həmçinin “A” şirkəti aldığı hər 5 səhmə 1 səhm emissiya etmişdir. “A” şirkətinin bir ədəd səhminin ədalətli dəyəri 2 AZN-dir. Bundan əlavə olaraq “A” şirkəti “T” şirkətinin köhnə səhmdarlarına iki il sonra 12 100 AZN ödəniş edəcəyini öz öhdəsinə götürüb. Effektiv faiz dərəcəsi 10%-dir. Alış tarixinə “T” şirkətinin bölüşdürülməmiş mənfəəti 500 AZN, kapitalın digər elementləri isə 200 AZN olmuşdur.
- “T” şirkəti “A” şirkətini mal-material ehtiyatı ilə təmin edir. “T” şirkəti öz mallarının maya dəyərində 26% ticarət əlavəsi qoyulmuş edərək satış edir. İlin sonuna “A” şirkətinin anbarında bu mallardan 10 080 AZN məbləğində qalmışdır.
- Alış tarixində “A” şirkəti “T” şirkətinin aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən aşağıdakı məlumatları əldə etmişdir:
 - 6 000 AZN qalıq dəyərə malik bir ədəd avadanlığın ədalətli dəyəri 10 000 AZN-dir. Aktivin qalıq faydalı istifadə müddəti 10 ildir.
 - “A” şirkəti “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməyən brendi 20 000 AZN dəyərində qiymətləndirir və onu *qeyri-maddi aktivlərin* tərkibinə əlavə edir. Brendin faydalı istifadə müddəti 5 ildir.
 - Ədalətli dəyərə yaranan fərqlər “T” şirkətinin fərdi hesabatlarında əks etdirilməyib və təxirə salınmış vergi yaradır. Ölkədəki vergi dərəcəsi 20%-dir.
- NEİP ədalətli dəyər metoduna uyğun hesablanır. Alış tarixinə “T” şirkətinin bir səhminin ədalətli dəyəri 1.80 AZN-dir.
- Qudvilin qiymətdəndüşməsi 10%-dir.

31.12.20X2-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı** hazırlayın.

23-cü sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		0.75
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		0.75
İnvestisiya		0.75
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.25
Kapitalın digər elementləri		0.75
NEİP		1.00
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.75
Qısamüddətli kreditor borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

24. “T” şirkəti “A” şirkətinin törəmə müəssisəsidir. “A” müəssisəsi 30 sentyabr 20X7-ci ildə konsolidə edilmiş hesabat hazırlayır. Hər iki müəssisənin 30 sentyabr 20X7-ci il tarixinə olan balansı aşağıdakı kimidir:

Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat	A	T
Aktivlər		
Uzunmüddətli aktivlər		
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	950 000	550 000
Qeyri-maddi aktivlər		30 000
İnvestisiya məbləği (“T” şirkətindəki)	550 000	
Cəmi uzunmüddətli aktivlər	1 500 000	580 000
Qısamüddətli aktivlər		
Ehtiyatlar	150 000	85 000
Debitor borcları	95 000	30 000
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15 000	10 000
Cəmi qısamüddətli aktivlər	260 000	125 000
Cəmi aktivlər	1 760 000	705 000
Kapital və öhdəliklər		
Kapital		
Nizamnamə kapitalı (1 səhm 1 AZN)	600 000	160 000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	517 000	305 000
Digər kapital ehtiyatları	100 000	
Cəmi kapital	1 217 000	465 000
Uzunmüddətli öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	65 000	35 000
Uzunmüddətli faiz xərci yaranan borclar	350 000	150 000
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	415 000	185 000
Qısamüddətli öhdəliklər		
Kreditör borcları	72 000	30 000
Qısamüddətli faiz xərci yaranan borclar	56 000	25 000
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər	128 000	55 000
Cəmi öhdəliklər	543 000	240 000
Cəmi kapital və öhdəliklər	1 760 000	765 000

Qeyd 1: 1 aprel 20X7-ci ildə “A” müəssisəsi “T” şirkətinin 120 min ədəd səhmini 550 min AZN ödəniş ödəməklə əldə etmişdir. 01 aprel 20X7-ci il tarixində “T” müəssisəsinin fərdi balansında bölüşdürülməmiş mənfəət 250 min AZN təşkil edirdi.

Qeyd 2: “A” müəssisəsinin idarə heyəti “T” şirkətinin aktiv və öhdəliklərinin ədalətli dəyərini ölçərkən aşağıdakı nəticələrə gəlmişdir:

- Balans dəyəri 470 min AZN olan avadanlığın ədalətli dəyəri 500 min AZN olaraq qiymətləndirildi. 01 aprel 20X7-ci il tarixinə avadanlığın faydalı istismar müddəti 4 il müəyyən edilmişdir.
- Dəyəri 30 min AZN olan qeyri-maddi aktivin ədalətli dəyəri 50 min AZN olaraq qiymətləndirilmişdir.

- Ədalətli dəyər düzəlişləri “T” şirkətinin fərdi maliyyə hesabatlarında əks olunmayıb. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyər düzəlişləri təxirə salınmış verginin hesablanması məqsədləri üçün müvəqqəti fərqlər kimi qəbul ediləcəkdir. Müvəqqəti fərqlərə tətbiq ediləcək təxirə salınmış vergi dərəcəsi 20%-dir

Qeyd 3: 01 aprel 20X7-ci il tarixində “A” şirkəti “T” şirkətindəki nəzarət edilməyən payı qiymətləndirmişdir. Nəzarət edilməyən pay 165 min AZN qiymətləndirilib.

Qeyd 4: “A” müəssisəsi “T” müəssisəsinə mal satışı həyata keçirir. 01 aprel – 30 sentyabr 20X7-ci il tarix aralığında “A” şirkəti 30 min AZN mal satışı həyata keçirib. “A” şirkəti maya dəyərində 25% mənfəət marjası tətbiq etməklə bu satışı həyata keçirib. 30 sentyabr 20X7-ci il tarixə “T” şirkətinin balansında “A” müəssisəsindən aldığı 10 min AZN dəyərində mal qalığı mövcuddur.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq 30 sentyabr 20X7-ci il tarixinə **konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı** aşağıda verilmiş şablon üzərində qurun.

24-cü sualın cavabı	Hesablamalar	Məbləğ, AZN	Ballar
Aktivlər			
Uzunmüddətli aktivlər			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar			0.75
Qeyri-maddi aktivlər			0.25
Qudvil			2.25
Cəmi uzunmüddətli aktivlər			
Qısamüddətli aktivlər			
Ehtiyatlar			1.00
Debitor borcları			0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri			0.25
Cəmi qısamüddətli aktivlər			
Cəmi aktivlər			
Kapital və öhdəliklər			
Kapital			
Nizamnamə kapitalı (1 səhm 1 AZN)			0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət			2.25
Digər kapital ehtiyatları			0.25
Nəzarət edilməyən iştirak payı			1.00
Cəmi kapital			
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi			0.75
Uzunmüddətli faiz xərci yaradan borclar			0.25
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər			
Qısamüddətli öhdəliklər			
Kreditor borcları			0.25
Qısamüddətli faiz xərci yaradan borclar			0.25
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər			
Cəmi öhdəliklər			

Cəmi kapital və öhdəliklər			
----------------------------	--	--	--

Fəsil 10. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları (Bölmə 9)						
1	2	3	4	5	6	7
A	C	A	D	B	A	C

8-ci sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat gəlirləri	550K + 350K/2 – 45K	680 000	0.75
Satışın maya dəyəri	H1	(513 800)	2.00
Ümumi mənfəət		166 200	
Satış-paylama xərcləri	26 895 + 21 850	(37 818)	0.25
İnzibati xərclər	55 625 + 15 625	(63 440)	0.25
İnvestisiya gəliri	12 625 – 6 000	6 625	0.50
Faiz xərci	12 500 + 6 225	(15 615)	0.25
Vergidən əvvəlki mənfəət		55 953	
Vergi xərci	11 253 + 8 265	(15 386)	0.25
Xalis mənfəət (zərər)		40 567	
Digər məcmu gəlirlər		2 000	0.25
Cəmi məcmu gəlirlər		42 567	
Mənfəət (zərər)			
Ana müəssisənin mənfəətdə payı	H2	38 913.25	3.00
NEİP	H2*25%	1 653.75	1.50
Cəmi məcmu gəlirlər			
Ana müəssisənin mənfəətdə payı	H3	40 413.25	0.50
NEİP	H4	2 153.75	0.50

9-cu sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ, AZN	Ballar
Aktivlər			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	$340K + 90K + 10K - 5K$	435 000	0.50
Qeyri-maddi aktivlər		5 000	0.50
İnvestisiya	$120K - 115.2K$	4 800	0.75
Qudvil	H1	7 000	1.75
Ehtiyatlar	H2	103 800	1.00
Debitor borclar	$35K + 15K - 8K$	42 000	0.50
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	$55.2K + 35K$	90 200	0.50
Cəmi Aktivlər		687 800	
Kapital			
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		462 500	0.50
Bölüşdürülməmiş mənfəət	H3	97 940	1.50
NEİP	H4	30 160	1.00
Cəmi Kapital		590 600	
Öhdəliklər			
Kreditör borcları	$15K + 15K - 8K$	22 000	0.50
Bank overdraftı	$25K + 0$	25 000	0.50
Uzunmüddətli kreditör borcları	$35.2K + 15K$	50 200	0.50
Cəmi Öhdəliklər		97 200	
Cəmi Kapital və Öhdəliklər		687 800	

10-cu sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ, AZN	Ballar
Aktivlər			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	875 + 250 + 30 - 6	1 149 000	0.50
Qeyri-maddi aktivlər	45 + 25 + 25 - 2.5	92 500	0.50
İnvestisiya	325 – 295 + 15	45 000	0.50
Qudvil	H1	66 060	1.75
Ehtiyatlar	H2	107 500	0.75
Debitor borclar	45 + 25	70 000	0.50
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	65 + 37	102 000	0.50
Cəmi Aktivlər		1 632 060	
Kapital			
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		695 000	
Bölüşdürülməmiş mənfəət	H3	208 170	1.50
Kapitalın digər elementləri	H4	121 600	0.75
NEİP	H5	59 840	1.00
Cəmi Kapital		1 084 610	
Öhdəliklər			
Kreditör borcları	85 + 47.5	132 500	0.25
Bank overdraftı	45 + 0	45 000	0.25
Uzunmüddətli kreditör borcları	220 + 52.5	272 500	0.25
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	H6	97 450	1.00
Cəmi Öhdəliklər		547 450	
Cəmi Kapital və Öhdəliklər		1 632 060	

11-ci sualın cavabı	Hesablama	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər	H1	3 154 200	1.00
Satışın maya dəyəri	H2	(1 592 900)	3.00
Ümumi mənfəət		1 561 300	
Satış-paylama xərcləri	180K + 90K / 2	(225 000)	0.25
İnzibati xərclər	36K + 3.6K / 2	(37 800)	0.25
İnvestisiya gəlirləri	10.8K – 10K	800	0.75
Faiz xərcləri	72K + 32.4K / 2	(88 200)	0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		1 211 100	
Mənfəət vergisi xərci	82.8K + 45K / 2	(105 300)	1.50
Xalis mənfəət		1 105 800	
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı	H3	1 049 050	1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı	H4	56 750	1.50

12-ci sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat gəlirləri	525K + 300K – 100K	725 000	1.00
Satışın maya dəyəri	315K + 200K – 100K + 6K + 5K	(426 000)	2.75
Ümumi mənfəət		299 000	
Kommersiya xərcləri	28K + 14K	(42 000)	0.75
İnzibati xərclər	46K + 18K	(64 000)	1.25
İnvestisiya gəliri	24K – 25K*70%	6 500	0.75
Maliyyə xərcləri	4.5K + 6K	(10 500)	0.75
Vergidən əvvəlki mənfəət		189 000	
Mənfəət vergisi	37.5K + 20K	(57 500)	0.75
Xalis mənfəət (zərər)		131 500	
Mənfəətin bölgüsü:			
Ana müəssisənin mənfəətdə payı	100 500 + 31 000 * 70%	122 200	0.50
Qeyri-nəzarət payları üzrə xalis mənfəət	31 000 * 30%	9 300	1.50

13-cü sualın cavabı	Prosedura/meyar/hesablama	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat gəlirləri	525K + 300K – 160K	665 000	1.00
Satışın maya dəyəri	315K + 200K – 160K + 8K + 20K	(383 000)	2.75
Ümumi mənfəət		282 000	
Kommersiya xərcləri		(42 000)	0.75
İnzibati xərclər		(64 000)	1.25
İnvestisiya gəliri	24K – 15K * 65%	14 250	0.75
Maliyyə xərcləri		(10 500)	0.75
Vergidən əvvəlki mənfəət		179 750	
Mənfəət vergisi		(57 500)	0.75
Xalis mənfəət (zərər)		122 250	
Mənfəətin bölgüsü:			
Ana müəssisənin mənfəətdə payı	100.5K + 22K * 65%	114 550	0.50
Qeyri-nəzarət payları üzrə xalis mənfəət	22K * 35%	7 700	1.50

14-cü sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		4.00
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.25
İnvestisiya gəlirləri		0.75
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.50
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

15-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		3.75
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.25
İnvestisiya gəlirləri		1.00
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.50
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

16-cı sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		3.75
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.25
İnvestisiya gəlirləri		1.00
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.50
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

17-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		4.00
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.50
İnvestisiya gəlirləri		0.75
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.25
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

18-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Əsas əməliyyat fəaliyyətindən gəlirlər		1.00
Satışın maya dəyəri		4.00
Ümumi mənfəət		
Satış-paylama xərcləri		0.25
İnzibati xərclər		0.50
İnvestisiya gəlirləri		0.75
Faiz xərcləri		0.25
Vergiyə qədərki mənfəət		
Mənfəət vergisi xərci		0.25
Xalis mənfəət		
Ana müəssisənin mənfəətdəki payı		1.50
Nəzarət edilməyən iştirak payı		1.50

19-cu sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		1.00
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		1.00
İnvestisiya		1.00
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.50
NEİP		1.25
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.25
Qısamüddətli kreditor borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

20-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		1.00
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		1.00
İnvestisiya		1.00
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.25
NEİP		1.00
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.75
Qısamüddətli kreditör borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

21-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		1.00
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		1.00
İnvestisiya		1.00
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.50
NEİP		1.25
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.25
Qısamüddətli kreditör borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

22-ci sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		1.00
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		1.00
İnvestisiya		1.00
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.25
NEİP		1.00
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.75
Qısamüddətli kreditör borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

23-cü sualın cavabı	Məbləğ	Ballar
Aktivlər		
Qeyri-maddi aktivlər		0.75
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		0.75
İnvestisiya		0.75
Qudvil		2.00
Ehtiyatlar		0.75
Qısamüddətli debitor borcları		0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		0.25
Cəmi aktivlər		
Kapital		
Səhmdar kapitalı (1 səhm 1 manat)		0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət		1.25
Kapitalın digər elementləri		0.75
NEİP		1.00
Cəmi kapital		
Öhdəliklər		
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0.75
Qısamüddətli kreditör borcları		0.25
Bank overdraftı		0.25
Cəmi öhdəliklər		
Cəmi kapital və öhdəliklər		

24-cü sualın cavabı	Hesablamalar	Məbləğ, AZN	Ballar
Aktivlər			
Uzunmüddətli aktivlər			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar			0.75
Qeyri-maddi aktivlər			0.25
Qudvil			2.25
Cəmi uzunmüddətli aktivlər			
Qısamüddətli aktivlər			
Ehtiyatlar			1.00
Debitor borcları			0.25
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri			0.25
Cəmi qısamüddətli aktivlər			
Cəmi aktivlər			
Kapital və öhdəliklər			
Kapital			
Nizamnamə kapitalı (1 səhm 1 AZN)			0.25
Bölüşdürülməmiş mənfəət			2.25
Digər kapital ehtiyatları			0.25
Nəzarət edilməyən iştirak payı			1.00
Cəmi kapital			
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi			0.75
Uzunmüddətli faiz xərci yaradan borclar			0.25
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər			
Qısamüddətli öhdəliklər			
Kreditor borcları			0.25
Qısamüddətli faiz xərci yaradan borclar			0.25
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər			
Cəmi öhdəliklər			
Cəmi kapital və öhdəliklər			